

Aan: Henk Westerhof, Hendrik Jan Kloosterboer
Van: Johan Roman, Peter van Nieuwkoop
Datum: 9 juni 2020
Betreft: Implementatieplan Pilot Vernieuwing Exportinspectie (concept)

1. Inleiding

Vanuit Anthos en de lelie-exporteurs is het verzoek gedaan te komen tot een aanpassing van het inspectieproces van lelies. De NVWA heeft aangegeven open te staan voor aanpassing hiervan en door middel van een pilot te toetsen wat het resultaat is van een gewijzigd proces.

De essentie van de pilot is dat het exportbedrijf zelf een partijkeuring uitvoert en zelf de juiste fytosanitaire garanties er aan koppelt. De BKD ziet hierop toe door middel van audits en steekproeven, onder aansturing en toezicht van de NVWA.

Deze memo beschrijft het implementatieplan hoe de pilot vorm te geven.

2. Resultaat

Het resultaat van de pilot is te beoordelen of door middel van een proceskeuring in plaats van partijkeuring volledige en juiste fytosanitaire garanties worden geboden. Het resultaat is een nieuw systeem van toezicht.

3. Scope

De scope van deze pilot richt zich op het anders organiseren van het exportinspectieproces voor het product **lelie**, (*Lilium sp.*), waarbij het logistieke proces van spoelen en opslag van gespoeld product zo min mogelijk wordt verstoord en exportgaranties worden volledig gewaarborgd. De pilot wordt gedurende 2 lelieseizoenen uitgevoerd, vanaf 1 november 2020 t/m 1 maart 2022. Na jaar 1 volgt een tussentijdse-evaluatie.

Wat doen we niet?

- a. Andere gewassen worden niet in deze pilot meegenomen. Dit betekent ook dat bij een succesvolle pilot deze werkwijze niet wordt uitgerold naar andere gewasgroepen.
- b. Exportnormen en de manier hoe deze worden geborgd, worden niet aangepast.

4. Randvoorwaarden

Door de NVWA zijn een aantal randvoorwaarden opgesteld voor deze pilot:

- a. De deelnemende exporteur heeft een BMS-percentage van maximaal 25% op 1 juni 2020. Tevens geldt dat de NVWA in de afgelopen 12 maanden bij de deelnemende exporteur geen exportrestricties heeft opgelegd;
- b. De deelnemende exporteur heeft voorafgaande aan de pilot een kwaliteitsplan ingediend; hierin staat beschreven hoe de gestelde (fyto-)normen worden geborgd;
Dit kwaliteitsplan dient voor de aanvang van de pilot op het deelnemende bedrijf te zijn geïmplementeerd;
- c. Deelnemende exporteur legt alle eigen bevindingen bij de inslagcontrole en tijdens het spoelproces vast. Ook worden bij geconstateerde afwijkingen van de gestelde normen en andere in dit implementatieplan genoemde voorwaarden, de genomen maatregelen en verbeteracties vast die zorgen dat de partij(en) weer voldoet,;
- d. Alle leliepartijen die zich binnen de bedrijfslocatie bevinden zijn volledig identificeerbaar en toegankelijk voor de BKD en NVWA;
- e. KR-Full is verplicht. Dit betekent dat de voorraad lelies overeenkomt met de voorraad in Ketenregister. EU-handel dient dus real-time in Ketenregister afgeboekt. Tevens worden vanaf de start van de pilot alle waarborginspecties voor lelies volledig via eCertNL afgehandeld, incl. voor China en USA/Canada. Deelnemer aan de pilot moet voorafgaande aan de pilot aantoonbaar deze werkwijze operationeel hebben.
- f. De deelnemende exporteur dient:
 - a. Bij de start van de pilot aan te tonen dat het ontvangen van digitale leveringsberichten technisch gezien werkt;

- b. Na jaar 1, minimaal 50% van alle leveringsberichten digitaal te hebben ontvangen;
- c. Na jaar 2, 100% van alle leveringsberichten digitaal te hebben ontvangen;
- i. Gedurende de pilot kan de BKD op ieder gewenst moment een controle/audit uitvoeren;
- j. Voorafgaande aan de pilot dienen alle deelnemers expliciet akkoord te gaan op de gestelde randvoorwaarden.

Er wordt een Overeenkomst tussen BKD en deelnemer opgesteld. Daarin wordt opgenomen dat de NVWA handhavend op treedt bij de constatering van afwijkingen.

- k. De kosten voor de pilot worden doorbelast aan de deelnemende exporteurs.
- l. Nog nader uit te werken wat de impact is op de pilot wanneer een deelnemende exporteur de bollen niet spoelt op een eigen locatie.

5. Go/no go pilot

Om te kunnen beoordelen of de nieuwe werkwijze gedurende de pilot adequaat is, is een minimale omvang van het aantal bedrijven dat meedoet aan de pilot, noodzakelijk.

De pilot start daarom alleen als minimaal 5 exporteurs op 1 oktober 2020 voldoen aan de voorwaarden en goedkeuring hebben gekregen op het in te leveren kwaliteitsplan. Als eerder blijkt dat dit aantal niet gehaald gaat worden, dan worden de voorbereidingen van de pilot stopgezet.

6. Implementatie

In deze paragraaf is een voorlopige werkwijze beschreven die tijdens de pilot gehanteerd gaat worden. De komende weken moet deze in overleg met de projectgroep en de gebruikersgroep verder uitgewerkt worden.

6.1 Opstellen Kwaliteitsplan door deelnemende bedrijven

De essentie voor het opstellen van een Kwaliteitsplan is dat bedrijven duidelijk maken op welke manier zij de kwaliteitsborging hebben ingeregeld. Ofwel: "zeggen wat je doet + doen wat je zegt".

Bedrijven moeten uiterlijk 1 september 2020 een Kwaliteitsplan aanleveren. In dit plan staan minimaal de volgende punten benoemd:

- a. Beschrijving bedrijf
 - Verhouding handel EU/derde landen;
 - Overzicht van de belangrijkste exportbestemmingen waar de deelnemer actief is;
 - Import (uit andere lidstaten / uit derde landen) en re-export;
 - Gebruikte locaties (inclusief externe locaties zoals koel- en opslaghuizen en spoelbedrijven¹); Bij gebruik hiervan is de deelnemer aan de pilot volledig verantwoordelijk voor het resultaat.
 - Plattegrond bedrijfslocatie(s)
- b. Beschrijving eigen controlesysteem
 - Ingangscontrole; wanneer vindt deze plaats en hoe worden de bevindingen tijdens de ingangscontrole vastgelegd?
 - Hoe worden de Basisnormen en de eisen van derde landen geborgd? Beschreven moet zijn welke instructies voor de medewerkers hiervoor gelden.
 - Hoe wordt geborgd dat symptomen van onbekende organismen wordt onderkend en welke acties worden daar op ondernomen
 - Controle ontwikkeling ziekten en plagen tijdens bewaring en bij constatering overschrijding norm, verbeteracties
- c. Herkenbaarheid partijen
 - Labels op kratten; incl. partij-identificatienummer
 - Afgekeurde partijen zijn duidelijk herkenbaar (zowel afgekeurde partijen op basis van eigen controle als partijen die door de keuringsdienst zijn afgekeurd)
 - Voorraad / gekeurde voorraad? -> op basis van partij-identificatienummer is traceerbaar wat de status is van een partij
- d. De procesgang door het bedrijf
 - periode van ontvangst partijen; direct aanmelden in KR
 - periode van de verwerking van partijen (incl. spoelen)

¹ Nog nader te besluiten of deze onderdeel zijn van de pilot

- periode dat en locatie waar partijen te inspecteren zijn om exportwaardigheid vast te stellen
 - bewaring en opslag, met daarbij traceerbaarheid en identiteit van partijen ondubbelzinnig is gewaarborgd, dus herkenbaarheid van partijen
 - Proces ingeval een partij bij de inslagcontrole niet voldoet aan de eisen; proces van afgekeurde partijen, wat gebeurt daarmee; scheiden van stromen binnen het bedrijf (afgekeurde partijen die nog worden opgewerkt en daarbij de beschrijving op welke wijze deze weer in het proces worden ingebracht, partijen die retour teler gaan)
- e. Planning
- Planning hoeveel bollen/week gedurende 1 nov. – 1 februari verwerkt gaan worden
- f. Verantwoordelijkheden
- Aanwijzen van de formeel verantwoordelijke binnen bedrijf
 - Aanwijzen van de verantwoordelijke op de werkvloer
 - Aanwijzen van de verantwoordelijke voor het administratieve proces
- g. Hoe worden eenduidig de resultaten vastgelegd, waarbij expliciet de (meetbare) waarnemingen worden vastgelegd (dus niet 'voldoet')
- h. Beschrijving van de voorgenomen acties om te realiseren dat zoveel mogelijk partijen door middel van een digitaal leveringsbericht van de toeleverancier in Ketenregister komen;
- i. Hoe wordt gewaarborgd dat de resultaten van de waarnemingen niet worden beïnvloed door anderen binnen het bedrijf.

De BKD beoordeelt of Kwaliteitsplan aan de randvoorwaarden voldoet. Als kwaliteitsplan niet voldoet krijgt deelnemende bedrijf aanbevelingen op welke punten verbetering nodig is. Uiterlijk 1 oktober 2020 moet het kwaliteitsplan goedgekeurd zijn.

6.2 Tracking en tracing

De deelnemende bedrijven zijn verplicht een deugdelijke tracking en tracing te garanderen. Aan de volgende eisen dient voldaan te worden:

- a. Alle partijen lilies staan na ontvangst, binnen 4 uur in Ketenregister.
- b. Alle bevindingen bij de inslagcontrole en tijdens het spoelproces worden vastgelegd.
- c. Alle partijen hebben nadat deze in het peat zitten, een juiste fytosanitaire status in KR.
 - a. Een exporteur kan een partij doet hiervoor een inspectie-aanvraag. Deze inspectie-aanvraag wordt direct "goedgekeurd"
 - b. Hiervoor wordt in Ketenregister een apart "inspectietype" ingeregeld.
- d. Als partijen niet voldoen aan de eisen voor 3^e landen zoals voor Grond, Rhodococcus, Mijten, Fusarium, Pratylenchus, etc. dan moeten deze partijen "ongeschikt" worden voor betreffende landen waar deze normen gelden, bijv.:
 - a. Hoe wordt geborgd dat een partij met Pratylenchus niet naar Iran, Colombia kan?
 - b. Hoe wordt geborgd dat een partij met Fusarium niet naar Mexico en India kan
 - c. Hoe wordt geborgd dat een partij met Rhodococcus niet naar Zuid Korea en Mexico kan?
 - d. Hoe wordt geborgd dat een partij met Bollenmijt niet naar Taiwan gaat?

6.3 Hoe gaat BKD toezicht doen?

Gedurende de pilot voert de BKD steekproefsgewijs controlebezoeken uit bij de deelnemende exporteurs. Dit ziet er als volgt uit:

- a. minimaal 1 keer/week wordt een uitgebreide controle van het proces afgenomen. Hierbij wordt (een deel van) het proces gecontroleerd
 - a. Nader uitwerken hoe dit proces er in de praktijk uit ziet
- b. Afhankelijk van de bedrijfsomvang wordt onaangekondigd meerdere keren/week een fysieke controle van de voorraad en een administratieve controle uitgevoerd.
 - a. Hoe ziet fysieke controle van de voorraad eruit? <nader uitwerken>
 - i. Als bij controle door de BKD op de voorraad blijkt dat partij niet voldoet; wordt deze afgekeurd (= tevens een A-feit)
 - b. Hoe ziet administratieve controle eruit? <nader uitwerken>
- c. Alle bevindingen tijdens een audit worden "gecategoriseerd" (A-feiten / B-feiten) vastgelegd:

- a. Een A-feit is een feit waarbij de fytosanitaire status in KR afwijkt tov de partij
- b. Een A-feit is een feit als een B-feit zoals beschreven onder punt c niet binnen de gestelde termijn is opgelost en verbeterd.
- c. Een B-feit is een feit als binnen het proces afwijkingen tov kwaliteitsplan worden geconstateerd.
 - <nog nader uitwerken hoe we dit gaan vaststellen
- d. Als gedurende de pilot de fytosanitaire waarborgen onvoldoende zijn (meer dan xxx A-feiten <aantal nader vast te stellen> heeft) dan stopt de pilot voor het betreffende bedrijf en wordt reguliere inspectieregime toegepast
 - a. Het bedrijf niet meer aan de pilot kan deelnemen
 - b. Gedurende de eerste 12 maanden wordt een inspectieregime van 100% toegepast

7. Evaluatie pilot

Na jaar 1 vindt een tussentijdse evaluatie plaats en na jaar 2 een eindevaluatie.

Vooralsnog wordt gedacht aan de volgende evaluatiepunten:

- a. Aantal A-feiten
- b. Aantal NOI's
- c. Aantal PSI-afkeuringen
- d. Percentage leliepartijen via eCertNL gewaarmerkt 100%
- e. Percentage digitaal leveringsbericht 50% na jaar 1 en 100% na jaar 2
- f. Uitvoerbaarheid
- g. Financiële consequenties

Dit behoeft nog verdere uitwerking.

8. Financiën

De volgende kosten worden doorberekend aan de deelnemende bedrijven:

- a. Aanpassingen aan systemen (oa. Ketenregister)
- b. Projectorganisatie
- c. Uitvoeren controles / steekproeven obv start/minutentarief

9. Projectorganisatie

Voorgesteld wordt om de volgende projectorganisatie in te richten:

Rol	Wie	Verantwoordelijkheid
Opdrachtgever	Ton van Arnhem (NVWA)	Besluitvormend
Stuurgroep	Ton van Arnhem (NVWA) Johan Roman (NVWA) Bert Pinxterhuis (BKD) Peter van Nieuwkoop (projectleider, BKD) Henk Westerhof (Anthos) Hendrik Jan Kloosterboer (Anthos)	Adviserend aan opdrachtgever
Projectgroep	Johan Roman (NVWA) Hendrik-Jan Kloosterboer (Anthos) Peter van Nieuwkoop (projectleider, BKD) Robin Franssen (BKD)	Operationele uitvoering
Gebruikersgroep	Johan Roman (NVWA) Hendrik-Jan Kloosterboer (Anthos) Peter van Nieuwkoop (projectleider, BKD) Robin Franssen (BKD) Alle deelnemende exporteurs	Input aanleveren

10. Planning

De voorlopige planning is als volgt:

- a. Begin juni: definitief projectplan gereed
- b. Medio juni: go / no go
- c. 1 mei 2020 – 1 september 2020: voorbereiding + aanpassen systemen
- d. 1 juli: bedrijven hebben zich formeel aangemeld om mee te doen
- e. Begin juli: bijeenkomst met gebruikersgroep
- f. Uiterlijk 1 september: Kwaliteitsplan inleveren door deelnemers
- g. 1 september - 1 oktober 2020: beoordeling Kwaliteitsplan + startaudit
- h. 1 november 2020 – 1 maart 2021: uitvoeren pilot
- i. 1 maart 2021 – 1 april 2021: resultaten verwerken + rapportage
- j. April 2022: eindconclusie

12. Risico's

De volgende risico's worden onderkend.

	Risico	Beheermaatregel
1	Coronamaatregelen kunnen leiden dat overleg met betrokken partijen onmogelijk is. Bij start project is een instructie wat betrokken partijen moeten doen, randvoorwaardelijk	
2	Korte doorlooptijd tot aan realisatie	
3	Tijdigheid aanpassingen systemen	
4	Tijdigheid wanneer duidelijkheid is over deelnemende bedrijven	
5	Commitment bedrijven. Deelname aan de pilot vereist commitment, incl deugdelijke voorbereiding	